

عنوان مقاله:

جماعت های پاگان و تعامل آنان با مسیحیان در بین النهرین در آستانه فتوح اسلامی

محل انتشار:

دوفصلنامه تاریخ ایران، دوره 15، شماره 1 (سال: 1401)

تعداد صفحات اصل مقاله: 24

نویسندگان:

آزاده آزادی نژاد - دانشجوی دکتری رشته تاریخ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

روزبه زرین کوب - عضو هیات علمی/گروه تاریخ، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه تهران

سینا فروزش - دانشیارگروه تاریخ، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد علوم و تحقیقات، تهران، ایران

خلاصه مقاله:

بین‌النهرین از دیرباز محل تلاقی تمدن‌ها و بستر مناسبی برای زایش اندیشه‌های مختلف بوده است. این سرزمین، به دلیل موقعیت جغرافیایی آن، در تاریخ ایران نیز اهمیت زیادی دارد. در پایان دوره ساسانی، جماعت های مذهبی مختلفی در بین‌النهرین سکونت داشتند که گروهی از آنها پاگان بودند. در این پژوهش، منظور از پاگان‌ها افرادی هستند که خدایانی غیر از خدای واحد را می‌پرستیدند و طبیعت کانون توجه آنها بود. چون فتوحات اسلامی صبغه مذهبی داشت و بین‌النهرین یکی از سرزمین‌هایی بود که مورد توجه فاتحان مسلمان قرار گرفت، آشنایی با پیروان ادیان حاضر در بین‌النهرین در این بازه زمانی ضروری است. به علاوه، چون در آن زمان مسیحیان حضور پررنگی در بین‌النهرین داشتند، نحوه تعامل جماعت پاگان با مسیحیان در آستانه فتوح اسلامی به شناخت وقایع کمک می‌کند. هدف از این پژوهش، شناخت جماعت پاگان و نحوه تعامل آنها با مسیحیان است. این پژوهش با رویکردی توصیفی تحلیلی و با بهره‌گیری از منابع تاریخی و همچنین شواهد باستان‌شناختی به این پرسش پاسخ می‌دهد که ممیزات پاگان‌های ساکن در بین‌النهرین در آستانه فتوح اسلامی چه بود و آنها چه تاثیری بر مسیحیان همجوار خود گذاشتند؟ یافته‌ها حاکی از آن است که حران، ادسا و حیره مراکز آیینی پاگان‌ها در بین‌النهرین بود. همچنین جادوگری، سرنوشت‌باوری بر پایه ستاره‌شناسی و قربانی کردن از شاخصه‌های پاگان‌نیم در این سرزمین بود. پاگان‌ها بر مسیحیت تاثیرگذار بودند. در مقابل، راهبان مسیحی نیز می‌کوشیدند پاگان‌ها را به مسیحیت متمایل کنند.

کلمات کلیدی:

پاگان‌ها، بین‌النهرین، فتوح اسلامی، اواخر دوره ساسانیان، مسیحیت

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1495617>

